

Relatoria

4a Jornada Anual del RevESStim el Tèxtil

Teixint la nostra sostenibilitat

El **8 de juny de 2023** es va dur a terme la **4a Jornada Anual del RevESStim el Tèxtil**, el programa per a iniciatives del sector tèxtil amb mirada d'Economia Social Solidària (ESS). L'esdeveniment és el **punt de trobada per a iniciatives, organitzacions i usuaris lligats al sector tèxtil sostenible ASG** (ambiental, social i de bon govern) i té com a objectiu fomentar l'articulació del sector.

Aquest document **recull les idees compartides sobre la sostenibilitat i la viabilitat** de les iniciatives del sector, tema central d'aquesta Jornada.

1a Part: Valoració de la trajectòria del RevESStim el Tèxtil

L'**Emilia Pallàs**, Directora executiva de Desenvolupament Socioeconòmic de Barcelona Activa, va donar la **benvinguda** a les persones participants i va agrair la implicació i el compromís amb el tèxtil sostenible de les diferents iniciatives presents a la jornada.

Tot seguit, l'**Elisenda Vugué**, Directora operativa d'Innovació Socioeconòmica de Barcelona Activa, va compartir les passes inicials per a l'impuls i l'enfortiment de sector tèxtil sostenible a Barcelona des del 2017 i els **principals eixos i accions realitzades** des de la constitució del programa RevESStim el Tèxtil en el 2019.

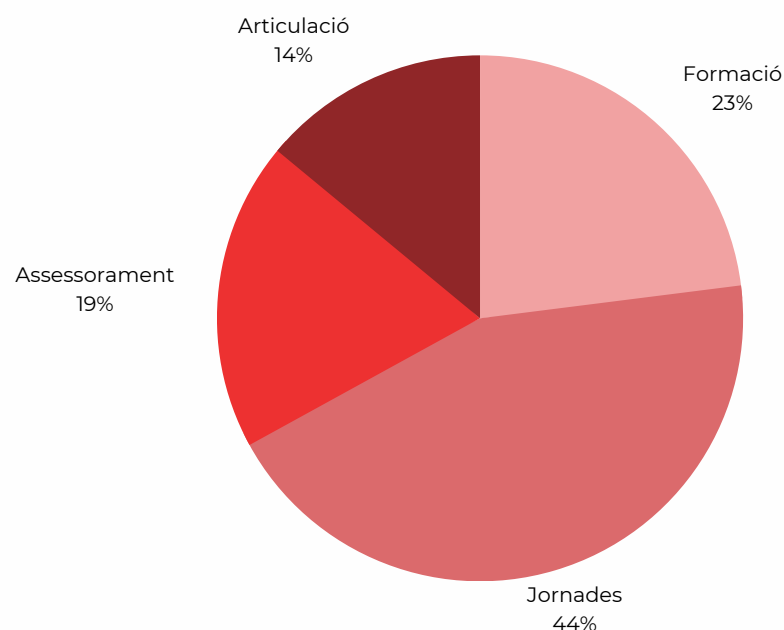
Els **3 eixos d'intervenció** presentats van ser:

1. El **servei d'assessorament específic** del sector per a l'enfortiment socioempresarial.
2. La **formació socioempresarial** que inclou: mòduls, tallers i càpsules sobre el tèxtil sostenible, una formació pilot realitzada en Escoles de Moda i centres de formació professional per a l'emprenedoria en la qual els alumnes simulaven la creació de cooperativa com projecte compartit, la formació dissenyada per a formadors i la constitució del Programa en Emprenedoria de tèxtil sostenible aquest darrer any.
3. **L'articulació del sector** amb: les Jornades del RevESStim el Tèxtil (4 edicions) i la promoció d'espais de treball conjunt a l'ecosistema a partir de trobades de diferents grups com les escoles de moda, emprenedores i tallers socials, que serveixen per definir reptes conjunts i participar o organitzar accions concretes (fires, mercats, comercialització, altres).

Posteriorment, la **Loli Castilleja**, consultora de la cooperativa Labcoop i part de l'equip del RevESStim el Tèxtil, va convidar a les persones participants a indicar en quin eix d'intervenció han estat presents per després fer una **valoració conjunta sobre el programa** i explorar diferents aspectes sobre la formació, l'acompanyament rebut i la participació en espais d'articulació. A continuació es mostren els resultats que es van recollir amb l'eina del Mentimeter de forma gràfica:

1. Participació del públic assistent en activitats del programa RevESStim el Tèxtil

2. Recull d'idees. Què li demanem al RevESStim del futur?

Suport empresarial i finançament:

- Ajuts econòmics i finançament per Impulsar el sector:
 - Subvencions
 - Recerca i el desenvolupament
- Licitacions de producció amb preus justos i temps més sostenible
- Mentorització de projectes

Desenvolupament professional i Formació en:

- Tèxtil Sostenible
- Innovació i Digitalització
- Certificacions
- Formació Tècnica

Infraestructures i suport logístic

- Coworkings assequibles i espais de treball conjunt
- Incubadora de projectes
- Lloc permanent per a consultes
- Bústia de suggeriments

Educació i conscienciació

- Informació sobre la problemàtica de contaminació del tèxtil dirigida a adolescents.
- Fomentar el sentiment de companyerisme en comptes de competència.

Comercialització i visibilitat

- Punts de comercialització centrals en tèxtil sostenible i consum responsable i venda conjunta per les iniciatives
- Plataforma market place amb valors sostenibles
- Fira o trobada anual d'entitats, firmes i emprenedors
- Comunicació i punts de venda i comerç local

Col·laboració i Xarxes

- Més col·laboració entre indústria, emprenedors i comerç al detall
- Plataforma de sinergies conjuntes
- Bases de dades amb actors del sector alineats amb els valors de l'ESS per buscar proveïdors i crear aliances
- Participar en fires del sector de la moda
- Desenvolupar estratègies comercials per a Europa

Per continuar amb la valoració es va promoure un **diàleg entre les participants en 4 grups de 15 persones**, per imaginar el **RevESStim del futur** al voltant de 4 preguntes:

1. Cap a on anem? (missió, visió i valors)

“Existim! Connectem!”

Volem caminar cap a un nou consum...

- Fer Pedagogia a nous consumidors.
- Formar Tallers de costura en barris per a la confecció de peces upcycling.
- Accessibilitat universal de la Moda.

Apostem per la moda sostenible certificada...

- Potenciar la circularitat: desenvolupar projectes de reciclatge i reutilització.
- Promoure tècniques que existeixen en estampació sostenible i certificacions.
- Exigència de millora en el camí cap a la sostenibilitat i aconseguir segell amb auditories gratuïtes.

Somem amb un espai comú....

- Tèxtil i moda sostenible amb marca BCN.
- Tèxtil Hub: espai compartit, ben ubicat a Barcelona per mostrar la diversitat de marques.
- Suport real per a crear una xarxa sostenible i solidària sense competències, en un showroom físic.

Volem compartir el nostre coneixement...i aprendre

- Vincular estudiants amb les petites marques i oferir espais de pràctiques, així com potenciar àrea productiva.
- Necessitem assessorament específic per problemes concrets i formació en sostenibilitat (especifica en fibres, diferència entre viscosa i cotó % d'aigua utilitzat, % d'energia utilitzada, etc.)

2. Accions que voldríem fer per ...

Visibilitzar-nos:

- Més accions comunicatives, més conscienciació.
- Màrqueting de sostenibilitat conjunt i arribar gran públic.
- Promoure una ruta sostenible del RevESStim.
- Crear “markets” i esdeveniments del sector per proposar els nostres dissenys tèxtils amb una potent comunicació i visibilització.
- Ser pioneres en sostenibilitat conscient.
- Definir valors honestament.
- Aconseguir una Certificació de l'Ajuntament sobre projectes sostenibles.

Connectar-nos:

- Crear una base de dades: proveïdors i productes.
- Crear sinergies entre empreses amb els mateixos interessos.

Anar cap a la digitalització:

- Digitalització Web 3.
- Aliances amb els Ateneus de Fabricació digital.
- Mapa de guia i connexió d'enllaços.
- Codi digital: Traçabilitat

Promoure el nostre potencial creatiu:

- Fira anual d'entitats: firaires, investigadors, generadora d'idees, iniciatives i accions.
- Centre que reuneixi: bibliografia, proveïdors, empreses de sostenibilitat a on poder consultar i reunir-se (biblioteca de les idees).
- Conèixer exemples projectes best-pràctica.
- Diccionari de termes.

Ampliar el nostre camp d'intervenció.

- Presència a les escoles per xerrades sobre tèxtil al medi ambient i fer prendre consciència.
- Desenvolupar Upcycling Barcelona a partir dels 14 anys, poder donar formació de disseny upcycling a estudiants del grau mitjà o batxillerat en paral·lel als seus estudis.
- Determinar les necessitats dels diferents col·lectius.

Formar-nos i sentir-nos acompanyades

- Jornades i taules rodones reunint a professionals del sector tèxtil sostenible per a debatre iniciatives i idees, innovació, etc.
- Jornades bimensuals temàtiques.
- Formació i Assessorament:
 - sobre el requisit i la normativa de la EU perquè el productor sigui sostenible...
 - Composició de tèxtil sostenible
 - Costura inicial base.
 - Biomaterials.
 - Estratègia de venda online
 - Sostenibilitat (grups de discussió)
 - Finançament, subvencions i crèdits
- Assessorament i seguiment individualitzat des de materialització d'una idea fins al final.
- Suport per formació professionalitzadora en costura (beques, regularització)

3. Com ens cuidem?

Tenir més incidència

- Defensar el nostre posicionament davant d'agents externs no sostenibles amb criteris i certificacions.
- Major inversió de l'ajuntament perquè el RevESStim creixi, ja que la indústria de la moda és la que té el control.
- Crear un pont entre projectes emprenedors i indústria local.
- Que l'itinerari del RevESStim consisteixi en: Acreditació sostenible, formació dual ("muestrista" i tallador), empenedoria tèxtil en moda, innovació, impuls economia social. Itinerari amb punts de venda.
- Disposar d'una botiga Revestim.
- Aconseguir convenis amb empreses que realitzen acreditacions.

Compartir entre nosaltres

- Donar-nos suport en esdeveniments individuals.
- Realitzar retirs per empoderar el lideratge femení i desenvolupar la creativitat.
- Esdeveniments col·laboratius per crear comunitat i compartir coneixement.
- Disposar d'espai físic col·laboratiu perquè hi hagi connexió entre projectes, espai per a emprenedores, espai continu, moda sostenible.
- Ajudar-nos a actuar realment.

4. Com ens organitzem? Articulació.

Desenvolupar accions conjuntes

- Organitzar-nos per fer accions concretes.
- Articular xarxa o grup nou de tipus: gestió al servei del grup, per a pressionar, demanar subvencions, i desgravacions fiscals.
- Trobades per posar-se al dia i veure els progressos aconseguits.
- Conèixer professionals del sector del tèxtil, crear un directori.
- Visualitzar o treballar el concepte de sostenibilitat.
- Crear espais en comú: Punts de venda Concept Store, Espais físics on puguem participar amb els nostres projectes, compartir calendari de fires, Punts de venda pop-ups markers.
- "Plataformatització": per compatir recursos.
- Posar en contacte proveïdors i consumidors.
- Articular-nos en projectes/espais de proximitat als barris.

Jornades RevESStim i altres

- Continuar amb les jornades, incorporant debat i reflexió sobre: Sostenibilitat social (preu just i competència). Fórmules de desenvolupament i productivitat. Estudi canals de venda, aprofitar estructures canals existents. Condicions dignes per botigues.

2a part: Conversa: Com construïm el camí a la sostenibilitat pròpia al tèxtil des de l'ESS?

Moderada per l'Eba Inda, sòcia i cofundadora de la cooperativa Fasolà i assessora i formadora del programa RevESStim el Tèxtil, es va **conversar amb tres persones referents del tèxtil sostenible** que van reflexionar sobre quatre eixos:

- 1.Reptes de les iniciatives del tèxtil cap a la seva sostenibilitat.
- 2.Dificultats i obstacles.
- 3.Com fer viables els projectes.
- 4.La intercooperació entre iniciatives.

Expertes participants:

- **Miriam Ponsa**, fundadora i directora creativa a la marca Miriam Ponsa, utilitza l'altaveu de la moda per comunicar missatges d'inclusió, respecte i oferir solucions a problemes.
- **Paola Cirelli**, fundadora de Fashion Design Thinking i del pòdcast Maldita Moda Club i dissenyadora de moda especialista en branding i sostenibilitat
- **Santi Mallorquí**, CEO d'Organic Cotton Colours, productora de cotó orgànic en cooperació amb cooperatives al Brasil.

Aquestes van ser les preguntes i idees compartides:

1. En el context actual, quins diríeu que són els principals reptes de les iniciatives del tèxtil cap a la seva sostenibilitat? Què enteneu per sostenibilitat?

Es va puntualitzar que **la perfecció a la sostenibilitat no existeix**. Primer, per ser sostenible cal ser rendible on juguen un paper el model de negoci o l'optimització dels processos, per exemple.

Es va remarcar la **importància dels valors**, tant de manera interna com externa. D'una banda, en pensar en els altres i en com estem tots connectats, i, d'altra banda, en ser coherent entre el que es pensa, es diu i es fa. Es va remarcar que s'ha de "**Mirar can endins**": veure i recordar què ens fa feliços i què ens motiva com a persones i com a iniciativa de tèxtil sostenible.

Com a organització, es va fer reforç sobre la possibilitat d'utilitzar la **marca com a mitjà de comunicació**, donant exemple amb la mateixa activitat com a clau pel canvi, practicant i aplicant la transparència, i en la necessitat d'anar cap a un **disseny conscient i respectuós** o ètic. També es va puntualitzar que la mida i la grandària de cada empresa afecta la seva viabilitat quant a si hauria de practicar creixement o decreixement, entre d'altres.

I de manera interna, per a una **sostenibilitat pròpia** es van mencionar **l'honestedat** respecte a les expectatives pròpies, sabent fins a on es pot arribar en el present i de continuar treballant per arribar a la resta, i tenir en compte **la dimensió personal de les persones** que participen en la iniciativa i a l'entorn on impacta.

2. Dificultats i obstacles amb els quals es troben les iniciatives provinents del context, i en el mateix sector o en l'àmbit intern de les mateixes iniciatives.

Pel que fa als obstacles se'n van identificar de tres menes diferents: aquells relacionats amb la **cadena de producció**, aquells relacionats amb **com arribar als consumidors**, i finalment els relacionats amb **factors externs**.

Sobre el primer tipus d'obstacles, els principals esculls van ser la dificultat en **trobar materials, proveïdors** i el correcte **relleu de perfils professionals** en l'àrea productiva. Es va mencionar també la manca de formació actualitzada sobre sostenibilitat i l'aplicació de noves tecnologies al sector tèxtil. Encara en relació amb les mateixes iniciatives es va parlar de problemes de formació financera, en el sentit d'un desconeixement de què fer amb els diners.

Més enllà de les dificultats en l'àmbit de la producció, es va comentar el problema de com arribar al gran públic: **de quina manera expliquem** els avantatges i qualitats de la Moda Sostenible? Es va comentar que el mercat tèxtil està **saturat de productes i informació** i fa falta **reforçar la pedagogia**, tant cap el consumidor, com cap a la societat en general.

També es va afegir que gràcies a les noves tecnologies, ara és més senzill començar una iniciativa que fa cinquanta anys, malgrat això, a causa de la competència, les dificultats financeres i econòmiques, els problemes per arribar als consumidors i altres qüestions es fa més difícil arribar a poder sostenir la iniciativa.

I es van puntualitzar les dificultats que es poden trobar empreses petites que es troben en una **roda de consum i publicitat que gira molt ràpidament**, en un mercat amb grans marques i empreses. Un dels problemes relacionat amb això seria que aquestes grans marques **no fan una aposta decidida pel tèxtil sostenible** que generi resultats reals, que siguin visibles i enfocats cap a una millora social i ambiental.

3. Des del vostre punt de vista, quins són els aspectes necessaris per fer viables els projectes? Quina viabilitat es necessita per poder parlar de sostenibilitat? Compartim que entenen per ser viables.

Com a inici, es va partir que arribar a **la viabilitat és superar el punt d'equilibri**. Aquest punt d'equilibri es construeix tenint en compte la qualitat de vida de l'equip i la persona, no només el vessant econòmic: es va remarcar la **relació entre la viabilitat econòmica i l'equilibri a la iniciativa** com a punt clau, entre els beneficis i el benestar i la capacitat de l'equip.

Es va puntualitzar que aquest equilibri es pot veure com una mena de corda fluixa constant, que cada iniciativa ha d'adaptar-se als canvis i ha de saber adoptar noves vies i opcions per mantenir-lo, i fer-ho sense deixar-se portar per la pressa a les decisions.

Per **arribar a la viabilitat**, es va donar importància a definir bé la línia de cada projecte o organització. A saber mirar bé que s'ha fet i que no s'ha pogut assolir i ser conscients i taxatius amb les decisions que es prenen.

Es va recomanar treballar en l'**optimització dels processos** i en fer una bona previsió per reduir els riscos i l'estrès excessiu a les diferents àrees de negoci.

A més, es va fer un incís, comentant que si no es pot canviar un sistema- s'ha d'inventar un de nou. I es van donar alguns **factors clau per a la viabilitat econòmica**:

1. En el cas de les marques: el client constant és crucial, igual que generar una comunitat al voltant de la iniciativa; ajuda molt a la previsió i l'estabilitat.
2. En el cas dels productors de teixits i serveis a marques: el compromís previ de compra per part de les marques per encarregar la producció és un element clau.
3. Reduir i tenir menys o simplificar en alguns casos pot ser una bona solució.
4. I un altre factor comentat va ser la producció i venda sota demanda.

4. Quines possibilitats ofereix la intercooperació entre iniciatives?

Van sorgir dos temes: **les 3Cs**, Compartir, cooperar i col·laborar, i, les **accions que es poden fer vers a l'exterior**, cap al públic.

La intercooperació **enllaça iniciatives amb objectius comuns**, com els espais i ecosistemes més saludables i la voluntat de revertir la crisi de valors a la moda. En el cas de les iniciatives del tèxtil sostenible es va fer notar que el canvi hauria d'estar en "nosaltres". Que s'hauria de compartir un suport real entre els agents del sector per sostenir i generar l'equilibri. És **crear xarxa i sumar**.

Per arribar a més persones, es van mencionar sortir al carrer a **parlar de la problemàtica** de la moda; utilitzar la **moda com a altaveu** perquè interessa més que el tèxtil; i **aprofitar els espais**, per exemple, si la sostenibilitat a l'alimentació interessa més s'hauria de crear moments que relacionin alimentació i tèxtil.

Per **tancar** la Jornada el **Dani Arricivita**, responsable de la Direcció d'innovació socioeconòmica, va agrair la participació de les persones participants en tota la jornada i al Programa RevESStim el Tèxtil.

Des de l'organització valorem la 4a Jornada molt profitosa i estimulante per continuar "teixint" juntes i fer que el tèxtil sostenible continuï creixent.

Gràcies!

Per a més informació, podeu consultar el nostre web barcelonactiva.cat/revesstimeltextil o escriure un email a innovaciosocioeconomica@barcelonactiva.cat

